

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΛΟΥΚΑ - Λουκ. 16, 19-31 (30/10/2016)

Πνευματική ανασκαφή

Κάθε φορά που καλούμαστε να προσεγγίσουμε το Ευαγγέλιο, αγαπητοί μου αδελφοί, διεξάγουμε μια ανασκαφική έρευνα. Καλούμαστε να ψάξουμε πίσω από την εικόνα, για να αποκαλύψουμε όχι θησαυρούς μιας άλλης παρωχημένης εποχής, αλλά την αλήθεια του Ιησού Χριστού, η οποία είναι διαχρονική, την οποία έχουμε μπροστά μας και πολλές φορές δε βλέπουμε, ενώ κάποιες φορές βλέπουμε, αλλά δεν της δίνουμε σημασία. Αυτό συμβαίνει με τη σημερινή Ευαγγελική διήγηση. Χρειάζεται να σκάψει κανείς μέσα της, να εισέλθει στα ενδότερά της, για να ανακαλύψει τους θησαυρούς της. Λέγει ο Χριστός ότι ζούσαν κάποτε ένας πλούσιος και ο Λάζαρος. Ο πλούσιος είχε τα πάντα, ζούσε μέσα στη απόλυτη χλιδή. Ζούσε και ο Λάζαρος εκεί κοντά του, ο οποίος δεν είχε τίποτα, δεν είχε χρήματα, δεν είχε στέγη, δεν είχε τροφή, ήταν γεμάτος πληγές και η μόνη του παρηγοριά ήταν τα σκυλιά που του έγλυφαν τις πληγές και του έδιναν μία ανακούφιση, ενώ η τροφή του ήταν τα ψίχουλα που έπεφταν από το τραπέζι του πλούσιου.

Κάποτε πέθανε ο Λάζαρος και οι άγγελοι πήραν την ψυχή του και την οδήγησαν στους κόλπους του Αβραάμ. Πέθανε και ο πλούσιος και ετάφη. Οι ερμηνευτές λένε ότι ο Κύριος χρησιμοποιεί παραβολικό λόγο για να θυμίσει στους ακροατές του μια γνωστή ιστορία, δηλ. τα πρόσωπα ήταν υπαρκτά και χρησιμοποίησε το όνομα του Λαζάρου ο Χριστός για να θυμίσει στους ακροατές του περί τίνος πρόκειται. Η διαφορά είναι ότι οι ακροατές του ήξεραν τον πλούσιο και τον Λάζαρο μέχρι την στιγμή του θανάτου τους. Το επέκεινα το γνώριζε μόνον ο Χριστός. Έφθασαν, λοιπόν, και οι δύο στην αιωνιότητα και ο μεν πλούσιος βίωνε την αντιστρόφως ανάλογη ζωή και εμπειρία από αυτή που βίωνε όσο βρισκόταν στη γη. Ήταν τέτοια η φλόγωση, τέτοια η απόγνωση, που ζήτησε από τον Αβραάμ να του στείλει τον Λάζαρο, για να του βρέξει τα χείλη. Ο Λάζαρος, την ίδια στιγμή, βίωνε τα αντίστροφα από ό,τι ζούσε όσο βρισκόταν στον κόσμο αυτό. Βρισκόταν στην απόλυτη μακαριότητα της Βασιλείας του Θεού. Ο Αβραάμ του είπε πως ό,τι ήταν να απολαύσει στη ζωή το απήλαυσε και με το παραπάνω. Τώρα ήρθε η ώρα να ανταποδώσει ο Θεός το δίκαιο. Το ίδιο και ο Λάζαρος. Βίωνε την δυστυχία και τώρα θα βιώνει στην αιωνιότητα την ευτυχία. Μεταξύ της μιας και της άλλης κατάστασης υπάρχει μέγα χάσμα. Το χάσμα δεν είναι χωροταξικό, αλλά ποιοτικό, είναι χάσμα απουσίας της αγάπης. Ο πλούσιος δεν έδειξε αγάπη όσο ζούσε και δημιούργησε ένα απίστευτο χάσμα ανάμεσα σ' αυτόν και τον Λάζαρο. Αυτό το χάσμα τον συνοδεύει και στην άλλη ζωή. Και τότε ο πλούσιος ζητά από τον Αβραάμ να στείλει κάποιον από τους νεκρούς κάνω στη

γη για να προειδοποιήσουν τα πέντε αδέρφια του, που ζούσαν βουτηγμένα στην αμαρτία, στη χλιδή, στην αδιαφορία. Και ο Αβραάμ απάντησε πως, έχουν τους προφήτες, αν δεν ακούν αυτούς, δεν πρόκειται να ακούσουν κανένα. Αυτή είναι η παραβολή στην οποία εντοπίσαμε τρία σημαντικά σημεία, μεταξύ των πολλών, που θα αναπτύξουμε στην αγάπη σας .

Βλέποντας τον Λάζαρο, μας έρχεται στο νου η εντύπωση ότι τον άνθρωπο αυτό τον είχαν ξεχασμένο όλοι, τον είχε λησμονημένο και ο Θεός. Αυτό μας έρχεται και στο νου, όταν βλέπουμε τους Λαζάρους της εποχής μας. Ο οίκτος βγαίνει από μέσα μας φυσικά: «κανείς δε νοιάστηκε γι' αυτόν, ακόμα και ο Θεός τον ξέχασε!». Ισχύει κάτι τέτοιο; μας ξεχνά ποτέ ο Θεός; Ο Χριστός είχε πει στο Ευαγγέλιο Του: «όποιος θέλει να σώσει την ψυχή του πρέπει να χάσει τη ζωή του και όποιος χάσει τη ζωή του για μένα και το Ευαγγέλιο μου θα σώσει την ψυχή του». Τι θέλει να πει ο Χριστός; τι θα πει χάνω τη ζωή μου; πεθαίνω; στον απόλυτο βαθμό, ναι, πεθαίνω για την αγάπη του Θεού. Αυτό είναι το μαρτύριο. Αλλά χάνω τη ζωή μου για τον Χριστό σημαίνει κάτι άλλο, ότι υπομένω, ανέχομαι τις δυσκολίες της ζωής, τις δοκιμασίες, τις δέχομαι ως επισκέψεις του Θεού, ελπίζοντας σ' Αυτόν. Αυτό έκανε ο Λάζαρος. Δεν είχε τίποτε, πονούσε όσο λίγοι, στερήθηκε τα πάντα, ποτέ, όμως, δε βαρυγκώμησε εναντίον του Θεού, ποτέ δεν έστρεψε το βλέμμα του και το θυμό κατά του Θεού, για τα προβλήματα της ζωής του, αλλά είχε ελπίδα και εμπιστοσύνη στο έλεος του Θεού. Θυσίασε το λίγο και κατέκτησε το πολύ, γιατί η ζωή αυτή είναι λίγη, είναι τίποτα μπροστά στην αιωνιότητα. Άρα, η στάση του Λαζάρου ήταν στάση σωφροσύνης, η στάση του πλούσιου αφροσύνης, κοινώς ανοησίας, γιατί επέλεξε το λίγο και έχασε το πολύ.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι ο πλούσιος ζητά από τον Αβραάμ να στείλει κάποιον πίσω στη γη, για να συγκλονίσει τους αδερφούς του και να τους βγάλει από την πνευματική οκνηρία, να τους ζωντανέψει μήπως σώσουν αυτοί την ψυχή τους. Μόνο που ήταν αργά και για τον ίδιο και για τους αδερφούς του. Εμείς, όμως, που βρισκόμαστε εν ζωή έχουμε τη δύναμη και το χρόνο να το σκεφτούμε και να το κάνουμε πράξη, για να μη φτάσει κάποια στιγμή που θα βρεθούμε ψηλά και θα βλέπουμε τι γίνεται πίσω, θα αγωνιούμε και θα στεναχωρούμεθα και δε θα μπορούμε να επέμβουμε να δώσουμε έναν λόγο στηριγμού σ' εκείνους που παραβιάζουν το λόγο του Θεού, χτίζοντας γύρω τους άλλους Θεούς. Έχουμε χρέος, εμείς που είμαστε μέλη της Εκκλησίας και βλέπουμε ότι οι δικοί μας άνθρωποι παραπαίνουν πνευματικά, να ομιλούμε, να επισημαίνουμε την αλήθεια του Χριστού, έστω και αν αυτή η αλήθεια πονάει, έστω και αν φαίνεται σκληρή, έστω και αν προβληματίζει και μας φέρνει πρόσωπο με πρόσωπο με τις ευθύνες μας. Αν αγαπάμε τους δικούς μας ανθρώπους, τα παιδιά μας, τους συγγενείς μας, τους οικείους μας, έχουμε χρέος να τους αποκαλύψουμε την αλήθεια και η αλήθεια του Χριστού δεν μας ανήκει, η αλήθεια ανήκει σε όλους μας, έχουμε

χρέος να μιλήσουμε να συγκλονίσουμε, όχι άκριτα, όχι εγωιστικά, αλλά με διάκριση, με αγάπη, έχοντας επίγνωση των ορίων μας, του πλαισίου μέσα στο οποίο μπορούμε να κινηθούμε, με προσοχή και προσευχή.

Και το τρίτο σημείο: ο πλούσιος δεν διέθετε αυτό που οι Άγιοι ονομάζουν μνήμη θανάτου. Είναι πολύ σπουδαίο πράγμα να έχει κανείς μνήμη θανάτου. Ο πλούσιος νόμιζε ότι δε θα πεθάνει ποτέ, γι' αυτό έκανε τα πάντα για να απολαύσει, να κερδίσει, να αποκτήσει, να συσσωρεύσει. Δεν είχε διανοηθεί ότι κάποτε θα πεθάνει, αλλά και αν το είχε διανοηθεί, βλέποντας τους άλλους γύρω του δεν πίστευε ότι υπάρχει κάτι άλλο μετά το θάνατο, θεωρούσε ότι η πλάκα του τάφου είναι το τέλος, ενώ στην πραγματικότητα είναι η αρχή, γι' αυτό δεν έκανε τίποτα για το μετά, δεν έζησε ποτέ πνευματικά, δεν έζησε ποτέ τον Θεό, δεν κατάλαβε ότι έχει μια ψυχή που πρέπει να τροφοδοτηθεί, να ζήσει, γιατί αυτή θα ζήσει αιώνια και όχι το σώμα. Έχτισε ένα τείχος εγωπάθειας εγωκεντρικότητας, αυτάρκειας και άφησε τους πάντες από έξω. Έζησε για τον εαυτόν και αυτή η στέρηση της μνήμης του θανάτου τον έκανε σκληρό, ανάδελφο, απάνθρωπο, αδιάφορο, εχθρό του κάθε άλλου ανθρώπου, ο οποίος δεν είναι ο εχθρός, αλλά ο φίλος και ο αδελφός, η εικόνα του ζώντος Χριστού στον κόσμο, όποιος κι αν είναι, λευκός ή μαύρος, πλούσιος ή φτωχός, Χριστιανός ή αλλόθρησκος. Εκείνοι, όμως, που έχουν μνήμη θανάτου, ιεραρχούν τα πάντα σωστά, αντιλαμβάνονται τα όρια και τα πλαίσια αυτής της ζωής, σε σχέση με την αιωνιότητα, δεν παύουν να ζουν, αλλά ζουν με τέτοιο τρόπο για να κερδίσουν το πολύ έστω και αν θυσιάσουν το λίγο. Η μνήμη του θανάτου, τελικά, αποδεικνύεται το κλειδί της ερμηνείας αυτής της ζωής, το κλειδί που ανοίγει την πύλη της αιωνιότητας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.